

نام خانوادگی:	نام درس: علوم و فنون دوازدهم
نام پدر:	تاریخ:
پایه:	زمان آزمون:
نام دبیر:	سوالات ارزشیابی نوبت اول سری ۳
	نمره با عدد:
	نمره با حروف:
	به نام خداوند علم و قلم
	اداره ی آموزش و پرورش
	دبیرستان
	سال تحصیلی

بارم	ردیف
------	------

تاریخ ادبیات (۲ نمره)

۰/۲۵	۱	در زمان نادرشاه و کریم خان زند، چه کسی انجمن ادبی اصفهان را اداره می کرد؟										
۰/۲۵	۲	حد واسط سبک هندی و سبک بیداری، کدام سبک است؟										
۰/۷۵	۳	در جدول زیر، هر یک از شخصیت های ستون «ب» را به یکی از موارد مربوط در ستون «الف» وصل کنید. (در ستون «ب»، یک مورد اضافه است.) <table><tr><th>ستون «الف»</th><th>ستون «ب»</th></tr><tr><td>۱- با زبان حماسی و در سبک خراسانی شعر می سرود. وی علاوه بر تحقیق و تدریس در دانشگاه، در حوزه سیاست و روزنامه نویسی نیز فعالیت داشت.</td><td>الف) ادیب الممالک فراهانی</td></tr><tr><td>۲- فعالیت اصلی اش روزنامه نگاری بود و سردبیری روزنامه مجلس را بر عهده داشت.</td><td>ب) ملک الشعرای بهار</td></tr><tr><td>۳- اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت.</td><td>ج) میرزا حسن خان بدیع</td></tr><tr><td></td><td>د) میرزا آقا تبریزی</td></tr></table>	ستون «الف»	ستون «ب»	۱- با زبان حماسی و در سبک خراسانی شعر می سرود. وی علاوه بر تحقیق و تدریس در دانشگاه، در حوزه سیاست و روزنامه نویسی نیز فعالیت داشت.	الف) ادیب الممالک فراهانی	۲- فعالیت اصلی اش روزنامه نگاری بود و سردبیری روزنامه مجلس را بر عهده داشت.	ب) ملک الشعرای بهار	۳- اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت.	ج) میرزا حسن خان بدیع		د) میرزا آقا تبریزی
ستون «الف»	ستون «ب»											
۱- با زبان حماسی و در سبک خراسانی شعر می سرود. وی علاوه بر تحقیق و تدریس در دانشگاه، در حوزه سیاست و روزنامه نویسی نیز فعالیت داشت.	الف) ادیب الممالک فراهانی											
۲- فعالیت اصلی اش روزنامه نگاری بود و سردبیری روزنامه مجلس را بر عهده داشت.	ب) ملک الشعرای بهار											
۳- اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت.	ج) میرزا حسن خان بدیع											
	د) میرزا آقا تبریزی											
۰/۵	۴	چرا در عصر مشروطه، بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان های تاریخی بود؟ (فقط یک مورد)										
۰/۲۵	۵	ترجمه آثار اروپایی در ایران با تأسیس چاپ خانه در زمان آغاز شد.										

سبک شناسی (۲ نمره)

۰/۵	۶	کدام یک از موارد زیر، از دلایل کم توجهی شاعران عصر بیداری، به کاربرد جمله ها و ترکیب های زبانی نیست؟ الف) اغلب شاعران صرفاً به قالب گرایش داشتند. ☐ ب) برخی شاعران تسلط کافی برای ادبیات کهن نداشتند. ☐
-----	---	---

۷	درستی و نادرستی موارد زیر را مشخص کنید. الف) یکی از ضعف های تکنیکی در اغلب داستان های دوران مشروطه، حضور راوی سوم شخص در بعضی صحنه های داستان و سخن گفتن او با خواننده است. ب) در عصر مشروطه نگرش شاعران و نویسندگان نسبت به جهان بیرون تغییر یافت و از جزئی نگری به کلی نگری تغییر کرد. ج) بسیاری از نثرهای دوره بیداری به ویژه نثر داستانی به موضوع تنفر از خرافات می پردازد. درست ☐ نادرست ☐	۰/۷۵
۸	با توجه به ابیات زیر، سه مورد از «شاخص ترین درون مایه های شعر عصر بیداری» را بنویسید. «آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی، دست خود ز جان شستم از برای آزادی» فرخی ز جان و دل می کند در این محفل دل نثار استقلال جان فدای آزادی»	۰/۷۵
موسیقی شعر (۶ نمره)		
۹	وزن کدام یک از دو بیت زیر، «همسان دو لختی» است؟ مشخص کنید. الف) آب زیند راه را هین که نگار می رسد مژده دهید باغ را بوی بهار می رسد ☐ ب) دلم سر به هامون رها می پسندد سرم بالش از صخره ها می پسندد ☐	۰/۵
۱۰	وزن کدام یک از دو بیت زیر، «ناهمسان» است، مشخص کنید. الف) درد عشقی کشیده ام که می پرس زهر هجری چشیده ام که می پرس ☐ ب) محمد کافرینش هست خاکش هزاران آفرین بر جان پاکش ☐	۰/۵
۱۱	برای بیت زیر کدام وزن ترجیح دارد؟ چرا؟ «همت طلب از باطن پیران سحر خیز زیرا که یکی را ز دو عالم طلبیدند» الف) مستفعل مستفعل مستفعل مستف ب) مفعول مفاعیل مفاعیل فاعول	۰/۷۵
۱۲	واژه «سرانجام» را یک بار با حذف همزه و یک بار بدون حذف همزه، تقطیع هجایی کنید و علامت های هجایی را در زیرشان قرار دهید. الف) با حذف همزه: ب) بدون حذف همزه:	۱
۱۳	تقطیع نمونه زیر، به صورتی که بین کمانک تقطیع شده است، با کدام اختیارات شاعری مطابقت دارد؟ نوع آن را بنویسید. درخت دوستی: (U - - - U -)	۰/۵
۱۴	شاعر در مصراع «به نام خداوند جان و خرد»، در کدام «هجا» از اختیارات زبانی بهره برده است؟ ۱- هجای اول ۲- هجای سوم ۳- هجای پنجم ۴- هجای هفتم	۰/۲۵
۱۵	در بیت زیر، اختیارات زبانی را بیابید و نوع آن را بنویسید. «شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل کجا دانند حال ما سبکباران ساحل ها»	۱/۵
۱۶	بیت زیر را تقطیع هجایی کنید و مرز پایه های آوایی آن را مشخص نمایید. «راستی کن که راستان رستند راستان در جهان قوی دستند»	۱

زیباشناسی (۶ نمره)

۱۷	کدام گزینه آرایهٔ بدیع «معنوی» نیست؟ ۱- مراعات نظیر ۲- موازنه ۳- تضمین ۴- تناقض	۰/۵																				
۱۸	در بیت زیر، آرایهٔ «تلمیح» را مشخص کنید و در مورد آن توضیح دهید. «گفت آن یار کز او گشت سرِ دار بلند جرمش این بود که اسرار هویدا می کرد»	۰/۵																				
۱۹	در بیت زیر، دو گروه از کلماتی که آرایهٔ «تناسب» دارند، بیابید و به طور جداگانه بنویسید. «چون در این میدان نداری دست و پایی همچو گوی اختیار سر به زلف همچو چوگانش گذار» گروه اول: گروه دوم:	۰/۵																				
۲۰	جدول زیر را با توجه به آرایهٔ «لف و نشر» و «نوع» آن در عبارت و بیت داده شده، کامل کنید. الف) دو کس دشمن ملک و دین اند: پادشاه بی حلم و زاهد بی علم ب) اگر ز خلق ملامت و گر ز کرده ندامت کشیدم، از تو کشیدم، شنیدم، از تو شنیدم» <table><tr><td>لف ۱</td><td>لف ۲</td><td>نشر ۱</td><td>نشر ۲</td><td>نوع</td></tr><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table> <table><tr><td>لف ۱</td><td>لف ۲</td><td>نشر ۱</td><td>نشر ۲</td><td>نوع</td></tr><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table>	لف ۱	لف ۲	نشر ۱	نشر ۲	نوع						لف ۱	لف ۲	نشر ۱	نشر ۲	نوع						۲/۵
لف ۱	لف ۲	نشر ۱	نشر ۲	نوع																		
لف ۱	لف ۲	نشر ۱	نشر ۲	نوع																		
۲۱	آرایهٔ «متناقض نما»، را در ابیات زیر بیابید و بنویسید. الف) چیست این سقف بلند سادهٔ بسیار نقش هیچ دانا زین معما در جهان آگاه نیست ب) در خلاف آمد عادت بطلب کام که من کسب جمعیت از آن زلف پریشان کردم	۱																				
۲۲	در بیت زیر، میان کدام کلمات آرایهٔ «تضاد» وجود دارد؟ «گر ندیدی قبض و بسط عشق را گریهٔ مینا نگر خندیدن ساغر ببین»	۱																				
نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)																						
۲۳	شعر زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید. «از ملکِ ادب حکم گزاران همه رفتند شو بار سفر بند که یاران همه رفتند آن گرد شتابنده که در دامن صحراست گوید چه نشینی که سواران همه رفتند» الف) دو ویژگی فکری این سروده را بنویسید. ب) از ویژگی‌های زبانی این شعر، دو مورد بنویسید. ج) دو مورد از آرایه‌های بدیع معنوی شعر را بیابید و بنویسید.	۱ ۰/۵ ۰/۵																				
۲۴	متن زیر از کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» را در دو سطح «زبانی و فکری» تحلیل کنید. (هر سطح دو مورد) «در مجاری سنهٔ ۱۳۶۵ بسیاری از امور و وقایع را که دلالت دارد بر بیداری ایرانیان و قدم گذاردن آنها به راه تمدن و مسبب آن را جز مرحوم میرزاتقی خان امیر نظام احدی را سراغ نداریم؛ چه آن بزرگ مرد از یکه اشخاصی بود که به قابلیت خود بدون اسباب و مساعدت خارجی از پستی به بلندی رسید. یعنی پسر آشپز قائم مقام بود و در اثنای کار خود را دارای رتبه و صدارات نمود و کارهای انتظام قشون و اصلاح کار دفتر و مالیه به دست وی صورت می گرفت.»	۲																				